

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:
Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadržni dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 1.

Sobota, 3. januarja 1931.

Leto VI.

Za ustanovitev bano- vinskega statističnega urada.

Dobrohotni nasveti banski upravi.

Lahko se računa, da bo sedanja Dravska banovina ne glede na upravni režim, ki bo v bodočnosti vladal v državi, trajno ostala, ker je razmeroma lepo zaokrožena gospodarska in socialna celota. Mogoče bi bile manjše korekture meje napram Savski banovini, ki pa gotovo ne bodo izpremenile nje socialno-gospodarskega značaja.

Sedanja doba je primerna, da organizira in spravi v tek živahno gospodarsko, socialno in kulturno delo v dravski pokrajini. Doslej se je to delalo dokaj nesistematično. Zlasti nam manjka zanesljivega pregleda o pravem stanju v pokrajini in o silah, ki gibljejo naše gospodarsko in sploh javno življenje. Nimamo enotno organizirane banovinske statistike. Statistika pa je nujen predpogoj vsakemu sistematičnemu in smotrenemu delu.

Doslej se je statistika razmeroma znatno gojila samo pri socialnih institucijah, pri katerih ima, oz. je imelo organizirano delavstvo nekaj več vpliva, kakor pri Delavski zbornici in v OUZD. V ostalih upravnih panogah pa se je statistika zelo zanemarjala ali se vsaj ni skrbelo za zadostno publiciteto, tako da je ves zbrani material ostal brez haska.

Potrebno bi bilo, da se pri banski upravi ustanovi lastna stalna institucija: statistični urad. Njegov namen bi bil zbirati in urejati celotni statistični material iz vseh panog našega javnega življenja. Da pa ne bi ostal birokratski urad, bi mu bilo treba prideliti nekaj soveta ali komisije, v katero bi bilo poklicati znanstveno in praktično na statistiki zainteresirane kroge izven vrst banovinskega uradništva. Imamo na razpolago lepo število strokovnjakov na polju statistične teorije in prakse, ki bi mogli odlično sodelovati. Samo primeroma naj imenujemo z univerze prof. Bilimovića in Ogrisa; od Delavske zbornice Uratnika, od OUZD Laha itd. Stvar banske uprave je, da jih pritegne. Sodelovati bi seveda morali že pri sestavi organizacijskega statuta in pri organiziranju dela. Mogoče bi bilo stopiti v stik tudi z univerzo, ki bi lahko imela v novem uradu nekaj svoj statistični seminar.

Da bi bili statistični izsledki javnosti v čim večjo korist, bi bilo treba aktualna statistična dejstva sproti priobčevati v banovinskem listu »Samoupravi«. Vsako leto pa naj bi se izdal »Statistični letopis Dravske banovine«, ki naj bi obsegal sistematično urejene in grafično ponazorjene podatke iz vseh snovi javne uprave.

Stvar je nujna, zlasti, ker se bo verjetno že letos vršilo državno ljudsko štetje. Mogoče bi se že ob tej priliki mogla državni statistični polji pridružiti tudi banovinska statistična polja. Naša banovina je socialno in gospodarsko najbolj diferencirana in ima večjo potrebo po statistiki od drugih banovin.

Potrebna denarna sredstva bi banovinski proračun gotovo zmogel, sicer bi se pa dalo še kaj prihraniti pri stroških za reprezentacijo itd. Kompetenca bana za ustanovitev takega urada je gotovo podana. Stvar je koristna in nujna in jo priporočamo banski upravi v izvedbo.

Zakaj se razburjate zaradi koroških Slovencev?

Pogubonosna taktika »voditeljev« koroških Slovencev. — Socialni demokraci vendar ne bodo volili Seiplovih zaveznikov v odbore.

Za avstrijski parlament so napravili po nasvetu tamkajšnjega voditelja duhovnika koroški Slovenci zvezo z nemško-nacionalnimi krščanskimi socialci. V koroški deželni zbor so kandidirali samostojno. Na seji deželnega zbora so pa delali zopet s krščanskimi socialci in se z njimi s seje odstranili.

Sedaj jokajo, da niso niti v odseke dobili nobenega svojega pristasa, kjer so jih prej imeli. To baš do-

kazuje, kako napačna je politika zapeljanih koroških Slovencev.

Večina koroških Slovencev itak ni bila zadovoljna z zvezo s fašističnimi krščanskimi socialci in je zato glasovala v veliki večini za socialnodemokratske kandidate.

In socialni demokrati tudi na Koroškem ne čutijo prav nobene potrebe, da bi podpirali politiko dunajskega prelata dr. Seipla in podobnih junakov, ki mislijo, da sta demokracija in napredek — greh.

Koncentracija reakcije v Nemčiji.

Seeckt in Schacht za sodelovanje narodnih socialcev v vladi.

Bivši nemški brambni minister ter sedanjí poslanec ljudske stranke, generalni polkovnik v. Seeckt, je na vprašanje lista »Deutsche Allgemeine Zeitung«: ali bi bilo železi, da bi hakenkreuzlerji vstopili v vlado, odgovoril pritrdilno. Seeckt je za pregrupacijo vladne večine, v kateri bi naj Hitlerjevci tvorili jedro, kateremu bi se naj od leve in desne priključile vse nacionalne sile. Seeckt

je za koncentracijo reakcije in misli na pojačano borbo proti boljševizmu, ker govori o »ruskem strupu«. Bivši predsednik nemške državne banke Schacht pa je izjavil, da se v Nemčiji ne more trajno proti socialni demokraciji niti proti desnici boriti. Nemška ljudska stranka je sedaj jeziček na tehtnici in ta bo najbrž odločila, v kakšne vode bo zaplula Nemčija.

Ali bo prišlo do razorožitve?

Vojna industrija je glavna zapreka razorožitve.

Že dalj časa se govori in piše, da se bo vršila velika mirovna konferenca, in sicer l. 1932. Tudi je že doležen kraj, kjer se bo obdržala konferenca, in sicer Dunaj, ki razpolaga z dovolj velikimi dvoranami v bivšem cesarskem dvoru. Tudi oseba je že znana, ki bo predsedovala tej zgodovinski konferenci, in sicer bi bil to čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš.

Ne vemo, zakaj se to najvažnejšo konferenco odrija še le na l. 1932, kajti če se jo smatra za potrebno,

tedaj bi se jo vendar lahko sklicalo v par mesecih. Toda človeku se ne hote vsiljuje mnenje, da se hočejo razne države še preje do zob oborožiti. Znano je, da postojajo velike tovarne za orožje, katerih akcijonari vlečejo najbolj masne dividende od oboroževanja. To pa bi se smelo zgoditi samo brez bolečin. Lahko je desetisoče delavcev odpustiti, ampak profitu se odpovedati, ki je naložen v vojni industriji, to pa ni lahko. Zato pa se jim z mirno konferenco ne mudi.

Monarhistična zarota tudi v Turčiji.

Mohamedanski duhovniki — zarotniki.

Zarote, upori in protidržavne akcije so danes po vseh državah najbolj argument za politiko gospodujočih slojev. Tako so odkrili tudi v Turčiji zaroto proti Kemal paši. Gre za reakcionarni pokret sicer, ki ima svoje izhodišče v Carigradu in se ga udeležuje muslimanska sekta, derviši (duhovništvo) in nekaj višjih uradnikov. Krvavi nemiri v Menemenu

so istega izvora. Glavne voditelje so aretirali v Carigradu. Razorožili so tudi štiri nezanesljive stotnije vojske, častnike pa zaprli. Zaroto so organizirali predstojniki razpuščenih samostanov, ki so izrabljali v svoje propagandne namene reforme, ki jih je uvajal Kemal paša. Akcija v Menemenu je stvar odkrila in vlada je pokret zatrla.

Francoski rojalisti še niso utihnili.

Eden, ki bi rad postal francoski kralj.

Francoski rojalisti imajo svojega kandidata za francoski prestol. Imenuje se vojvoda pl. Guise. Sedaj se je zaročil njegov sin grof pariški in ob tej priliki je vojvoda izdal oklic, v katerem ponovno poudarja, da ima pravico do francoskega prestola. Vojvodo podpira francoski klerikalizem.

Bulgarija se zbližuje z Rusijo.

Obnovitev gospodarskih odnošajev.

Proračun Bolgarije se v postavitki zunanje politike zviša. Vlada namerava ustanoviti poslaništvo v Moskvi in konsulat v Odesi. Razentega

navaja v proračunu zastopstva za Solun, Galac, Temešvar in konzulate v nekaterih jugoslovanskih mestih.

Zveza z Rusijo ima za Bolgarijo gospodarski pomen. Iz navedenega načrta pa je tudi razvidno, da Bolgarija uvideva potrebo sporazuma med državami na Balkanu.

Španske stranke in volitve v parlament.

Izvedla naj bi jih koalicijska vlada.

Vodja liberalcev Romanones je bil 30. m. v. v advijenci pri kralju ter predlagal, da se sestavi še pred volitvami volilna vlada. Vlada naj bi sestojala iz vseh strank, kar bi pomirjevalno vplivalo na prebivalstvo. Seveda ima Romanones v mislih predvsem koalicijsko vlado kralju zvestih meščanskih strank.

Koliko je železničarjev v Jugoslaviji?

Manj osebja in nižje plače kot v ostalih državah.

V novoletni številki »Delavske Politike« je bila priobčena notica, v kateri je bilo rečeno, da znaša število železničarjev v naši državi 201 tisoč 058 in 13.893 uradnikov. Ta vest je zmotna, kajti v Jugoslaviji je vseh železničarjev okrog 70.000 do 75.000. V tem številu pa so zaposleni tudi delavci, katerih je okrog 40.000, medtem ko je celokupnega nastavljenega osebja komaj 30 tisoč. Ker že o tem govorimo, naj nam bo dovoljeno omeniti, da je v Jugoslaviji menda najmanj železniškega osebja v primeri z dolžino železniške mreže. V vseh sosednjih državah je število zaposlenih železničarjev večje, da celo mnogo večje kot pri nas, kljub redukcijam, ki so se v zadnjih letih tudi drugod izvedle. Naše železnice imajo sedaj skupno dolžino okrog 10.000 km. Avstrija ima 5829 km železnic, na katerih je zaposlenih 80.991 nastavljenec in 9565 nestalno zaposlenih, tedaj skupno 90.536 oseb. Iz tega je razvidno, da ima Avstrija za približno 4100 km manj železnic in železniškega osebja pa za okroglo 20.000 oseb več kot Jugoslavija. Še bolj kričeče je to razmerje v primeri s čehoslovaškimi železnicami, ki imajo skupno dolžino 13.465 km. Za točno število osebja sicer trenutno ne vemo, omenimo pa, da ga je okrog 250.000. Pred enim mesecem so se vršile volitve za skupščino bolniške blagajne na čehoslovaških železnicah in je bilo volilnih upravičencev 237.000. Ker pa nimajo vsi železničarji volilne pravice, je tedaj jasno, da je celokupno število zaposlenih še večje. Res je sicer, da na naših železnicah ni toliko kolodvorov, vendar pa to ne odtehta tiste ogromne razlike v številčnem razmerju osebja. Pri nas je bila redukcija hudo pretirana, kajti na naših železnicah danes ni tiste neobhodne rezerve, ki je bila preje in ki je potrebna z ozirom na obolenja in pa za nadomestovanje ob dopustih. Osemurna dnevna služba se je v mnogih slučajih zopet ukinila ter nadomestila z 12 urno, oz. se je v turnusih zamenjala 12/24 s 24/24 urno. In to tudi na največjih postajah. Ako naj omenim, da so plače naših železničarjev neprimeri- no manjše kot one inozemskih železničarjev, potem je pravzaprav s tem že vse povedano. Lahko bi prišli z detajli, kar bi pa vedlo predaleč. Nimamo pa potrebe niti namena kaj pretiravati. Lahko se vsakdo sam prepriča o resničnosti teh navedb. Lahko se vsakdo prepriča, da se nahajajo jugoslovanski železničarji v stalni hudi bedi, in so veliko, veliko na slabšem, kot njihovi tovariši v vseh kulturnih državah. —n.

Strah pred revizijskim blokom.

Francosko časopisje vidi v potovanju grškega predsednika vlade Venizelosa po Evropi in končno v Rim, nevarnost, da se revizijskemu bloku za mirovne pogodbe, to je Italiji, Madžarski, Avstriji, Bolgariji in Turčiji pridruži tudi Grčija. Venizelos sam je v Beogradu izjavil, da nima take namere. Kljub temu pa francosko časopisje (»Figaro« in »Temps«) vznemirja javnost z nekim blokom, ki je nemogoč, ker Italija domnevanim zaveznikom ne more ničesar nuditi.

Strokovna komisija v Mariboru strokovnim organizacijam k Novemu letu.

Koledarsko leto 1930 je zaključeno in stopili smo v novo leto 1931. S starim letom zapuščajo strokovno organizirano delavstvo leto težkih bojev.

Tudi v minulem letu se je strokovnim organizacijam posrečilo akcijo »gospodarskih krogov« proti obstoječim socialnim zakonom s svojo vztrajno borbo zavirati in preprečiti njihove črne nakane, odvzeti delavstvu vsako zaščito in iz njega ustvariti brezpravnega sužnja, odvisnega od milosti in nemilosti delodajalca. V tem pogledu so strokovne organizacije odbile reakcionarne naklepe onih, katerim je izkoriščanje delavstva in profitarstvo največji interes. Razen teh borb je strokovno organizirano delavstvo stalo v mnogih mezdnih bojih, bodisi za povišanje plač, bodisi, da je branilo že pridobljene pravice. Posebno mnogo borb se je vršilo zaradi nadurnega dela, ker podjetniki niso hoteli plačevati nadur, kakor to predvideva zakon. Vse te borbe so končale z uspehi povsod tam, kjer je stalo delavstvo kompaktno v svojih strokovnih organizacijah.

Kaj nam bo prinesla bodočnost? V obratili se izpopolnjujejo tehnične naprave, nameščajo se novi stroji, izvaja se racionalizacija dela. Delavstvo se odpušča, brezposelnost narašča in s tem tudi pomanjkanje in

beda. Vse kaže, da bodo morale organizacije v bodoče z vsemi silami na delo za svoje ojačanje, za pridobivanje novih članov, da bodo v stanu odbijati navale, ki jih pripravljajo »gospodarski krogi«. Gospodarska kriza, ki je posledica brezglave gospodarske politike kapitalizma, ne sme iti na račun delavstva. O gospodarski krizi frazari danes marsikateri profitar, ki se mu hoče večjih dobičkov na račun delavstva. — Delavstvo se naj tega zaveda, da je čim večji dobiček življenjski interes kapitalizma in da brez njega ne more obstojati. Interes delavstva mora pa biti, doseči mezde, ki nudijo, ozir. omogočajo delavcu-človeku dostojno življenje. Delavstvo jo bo doseglo potem organizirane solidarnosti, drugega sredstva ni! To mora delavstvo znati, ker borba za socialne pravice ga spremlja iz končanega leta v novo leto. Ta boj bo trajal dolgo, dokler kapitalistična forma gospodarstva ne bo premagana. Torej, v bodočem letu nas čakajo boji, pa tudi uspehi, če bo delavstvo pripravljeno izvojevati jih.

Iz tega vidika želi Strokovna komisija v Mariboru vsem svobodnim strokovnim organizacijam in vsemu članstvu veselo in uspehov polno Novo leto!

Strokovna komisija
v Mariboru.

Stavka pri tvrdki „Mein!“ končana.

Vodstvo stavke je naročilo nameščencem, da se naj vrnejo na delo.

Nameščenci tvrdke »Mein!« iz cele države so dne 3. decembra pr. l. stopili v stavko, da na ta način prisilijo tvrdko, da obnovi kolektivno pogodbo. Stavka je bila splošna in popolna ter je bilo upati, da bo v najkrajšem času uspešno končala. Pretekli teden se je tvrdki posrečilo, da je dobila nekaj stavkolomcev, med njimi tudi par prejšnjih poslovodij, ki so onemogočili nadaljevanje stavke ter primorali vodstvo stavkujočih, da je dalo nalog vsem, da se povrnejo na delo. Boj se bo nadaljeval na drugem terenu.

Vredno je zabeležiti, da je imela ta tuja tvrdka popolno zaslombo v vsem meščanskem časopisju, katero se je stavilo na razpolago tujemu kapitalu proti jugoslovanskim trgovskim nameščencem.

Ves čas stavke ni niti eden izmed meščanskih listov prinesel niti besedice v obrambo nameščencev,

medtem ko je prinašalo vse objave tvrdke. To je treba, da si nameščenci zapomnijo.

Nevarnost ogromne stavke na Angleškem

153.000 rudarjev pripravljenih na boj.

Ako se v danem položaju ne bo v zadnjem trenutku kaj izpremenilo, tedaj je pričakovati, da bo v rudnikih Južnega Valesa 153.000 rudarjev stopilo v stavko. Razen tega preti tudi nov štrajk v bombažni industriji v Lancashire. Strokovne organizacije so že objavile, da bodo stopile v borbo za slučaj, ako bi podjetniki svojo namero skušali uresničiti, da bi pomnožili število tkalnih stolov, ne da bi obenem tudi nastavili odgovarjajoče število delavcev.

Širite naš list!

Ant. Zugwitz, ml.:

Pot čez Ocean in življenje v Buenos Airesu

(Nadaljevanje.)

Po štiridnevni vožnji sem navezal dobro poznanstvo s sopotniki Nemci. Tako sem se vsaj mogel razgovarjati, ker s svojimi tovariši v kabini se nisem mogel sporazumeti. Dne 14. septembra smo prvikrat pristali na Portugalskem, v pristanu Del a Coruna. Stali smo pa bolj izven pristana. Ker sem imel čas, sem se podal z nekaterimi drugimi potniki v pristanišče. Takoj, ko smo pristali, so prihitali iz pristanišča čolni, da so nas popeljali do obale. Seveda proti dobremu plačilu. Pristanišče je lepo in tudi lega je lepa. Ali ko si enkrat v mestu, ti udari smrad v nos. Kamor greš, umazanost in nered. Je pač nekaj lepih stavb in tudi drevoredov, a kaj, ko ne poznajo čistote. Južni kraji. Ljudje zamazani, raztrgani. Tako smo imeli vsi, kar nas je bilo v mestu, tega kmalu dosti in smo se podali nazaj na parnik. Popoldan smo se odpeljali dalje.

Naslednjega dne smo v jutranjih urah zopet pristali in to še na Portugalskem v pristanu Oporto. Tudi tu sem se odpeljal v pristan, ker smo tudi stali izven pristanišča. Slika ista, kot v prvem pristanišču. Delavske hiše so podobne bolj barakam kot hišam.

Takoj drugi dan zjutraj smo se približali naši zadnji postaji v Evropi, Lizaboni, kjer smo imeli pristanek.

Dobili smo nekaj potnikov, kakor smo jih dobili že tudi prejšnja dva dni! Bili so to Španci in Portugalci! V mraku je krenil parobrod na dolgo pot čez Atlantski ocean. Po par dneh vožnje se je začela lotevati potnikov mrska bolezen. Jaz sem imel še srečo, občutil sem glavobol, ki je pa po prespani noči izginil. Ostali pa, katerih se je lotila mrska bolezen, so ozdravili v teku dveh do treh dni. Zavladalo je zopet živahno razpoloženje. Le misel, da se oddaljujemo od kopne zemlje, vpliva v začetku nekoliko neprijetno na človeka. Vselej smo bili veseli, če smo za hip opazili kak parnik v daljavi. Zvečer smo imeli kino predstave in plesne zabave, opoldan in popoldan pa je na krovu igrala godba. Vožnja je bila lepa, vročina pa vedno večja. Čim bližje smo bili ekvatorju, tem neznosnejši je postal vzduh. Dne 23. septembra smo prepluli ekvator. Že na predvečer smo se pripravljali na ta izreden dogodek. Nastopila je vsa posadka z godbo, držali so nagovore, drugi dan pa se je vršil ekvatorski krst. Vsak potnik je bil krščen, zakar je dobil tudi krstni list (seveda proti plačilu, kot pri resničnem krstu). Nastopili so bogovi kot Neptun, Venera in drugi. Zvečer je bila maske-radna zabava in vrstili so se razni komični prizori. Ko smo se oddaljili

Doma in po svetu.

Jugoslovanska misel. Kdor bi danes ne govoril o jugoslovanski misli, bi že grešil. In vendar izraz »jugoslovanska misel« ni nič konkretnega, zlasti ne za tistega, ki priznava edinstvenost države in ve, da take nove »miselnosti« ni več treba. Treba je dela, konkretnega programa, katerega praktične niti zvežejo celoto v edinstvenost. To so pa realni, konkretni gospodarski in socialni interesi, ne pa miselnost. Miselnost je fašizem, nacionalistični šovinizem, absolutni imperializem. Zgodovina pa pove, da so take miselnosti vodile še vsako državo v socialno, gospodarsko in predvsem v politično krizo. Miselnost ni nikdar produktivna, produktivna in konsolidujoča so samo pametna dejanja.

Dravski ban dr. D. Marušič je objavil novoletno poslanico, v kateri poudarja, da je kralj žarišče vseh sil v državi. Njegovo geslo je: Z vero v Boga, za kralja in očetnjava. — Poslanica sicer ne vsebuje nikakršnega detajlnega ali konkretnega programa, izraža le željo po konsolidaciji države.

Za evropsko unijo se izreka jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković. Pravi namreč, da je Društvo narodov z uspehom sklicalo celovito vrsto evropskih konferenc. V okvirju Društva narodov se torej more ustvariti unija evropskih držav in postati vzajemni koncesijami čvrst organizem miru.

Statistični urad delavskih zbornic. Na konferenci v Zagrebu pred božičem so delavske zbornice sklenile, da ustanove v Beogradu centralno statistično pisarno, v kateri se bodo zbirali statistični podatki iz vse države. Tak statistični urad je jako potreben, ker podaja pravo sliko gospodarskih in socialnih razmer ter služi zlasti dobro ob socialnih bojih in ob zahtevah po socialnem varstvu, ker se lahko s statistiko dokazuje dejanski stan in z navedbo pomanjkljivosti zagovornja opravičene zahteve.

Poveljstvo dravske divizije v Ljubljani je prevzel v torek general Dragomir Pavlovič, ki je služboval doslej v Mariboru.

Pred težkimi delavskimi boji. Kapitalistična politika zahteva že skoro po vseh državah predvsem redukcijo plač in mezd, dasi draginja ne popušča in dasi se konzum od dne do dne zmanjšuje. Pred borbo so angle-

ški rudarji, belgijski in druge industrije. V Nemčiji se kolektivne pogodbe kar vprek odpovedujejo in isto se dogaja v Avstriji, ne da bi omenjali katastrofalni boj v fašistični Italiji. To gibanje, ta epidemija naj bo vsemu delavstvu v opomin, da se trdneje oklene svojih strokovnih organizacij, ker mu grozi nevarna diktatura kapitalizma, ki se ne razlikuje dosti od fašistične. Poplavo te povsem napačne in nevarne politike utegne delavstvo preprečiti samo s svojimi solidnimi strokovnimi organizacijami. Tega se mora zavedati vsak delavec, vsak zaupnik in vsak organizator.

Mednarodna fašistovska zveza proti Panevropi se snuje. Mussolini napoveduje »fašistovsko Evropo«. »Giornale d'Italia« pa vidi po vseh državah fašistično gibanje, ki se mora zediniti mednarodno, da prepreči vsak poizkus organizacije Panevropce. — Italija prihaja najbrže prepozno s to novo idejo, ker se bo prej zrušila sama v sebi. To je samo nova propagandistična fraza.

Občina Dunaj v borbi za svoje dohodke. V avstrijskem parlamentu se že dalj časa vrši ljuta borba za novo delitev davčnih dohodkov. Dohodki iz davščin se razdele po gotovem ključu med državo, deželami in občinami. Ti dohodki pa ne zadostajo in se vse dežele, kakor tudi občinske uprave nahajajo v krizi. Izjemo dela samo Dunaj, ki je dežela in občina obenem. Dunajska občina torej dobi po ključu ravno isto, kar dobe vse ostale. Seveda je to mnogo več, ker Dunaj predstavlja ogromno davčno moč. Ima pa Dunaj razen tega nekoliko vrst lastnih davščin, ki bazirajo vse več ali manj na luksuzu. Te davščine pa so tri v peti meščanskim krogom, ki ne zavdajo dunajski občinski upravi samo lepih dohodkov, temveč so zelo hudi na njen davčni sistem, ki obremenjuje imovite in ščiti reveže. Zato so prišli ti meščanski krogi do zaključka, da če se že ne more dunajski občini zabraniti pobiranje luksuznih davščin, tedaj ji je treba zakonitim putem odvzeti del dohodkov državnih davščin, okroglo 49 milijonov šilingov, in ta plen porazdeliti na ostale dežele in občine, ki so pasivne. S tem udarcem mislijo ubiti dve muhi naenkrat. Dunaju bi se naj otežkočilo, če že ne onemogočilo, gradbo stanovanj in ostalih socialnih naprav, kakršnih je danes le malo na svetu. Naravno je, da se dunajski deželni zbor brani proti tem naklepom. Seveda ne manjka groženj od strani vlade in tudi od raznih strank, ki že pretijo z demisijo gotovih ministrov, če se ne bodo socialisti kinali udali. Dunaj je sicer pripravljen popustiti do gotove mere, hoče pa za to rekompenzacijo, kar pa meščanskim krogom zopet ne gre v račun, kajti oni hočejo Dunaj degradirati in socialnodemokratski upravi onemogočiti, da bi nadaljevala z izvedbo socialističnega programa.

Polom heimwehrovske banke v Gradcu. Graška »Južno-nemška banka« je prišla v polom. Ravnatelj banke Franc Eisenzopf je v zadnjem hipu spravil heimwehrovski denar v varnost, toda so ga zasačili in zaprli. Pri polomu so prizadeti predvsem mali uradniki, vpokojenci, mali trgovci in obrtniki. — Ta banka je leta 1928 dne 7. oktobra organizirala in financirala pohod heimwehrov v Dunajsko Novo mesto.

Leto borbe v Nemčiji. Socialni demokrat Heilmann, predsednik parlamentarne frakcije v pruskem deželnem zboru, pravi v nekem svojem članku, da je glavna linija socialnodemokratske stranke popolnoma jasna. Leto 1931 bo za socialno demokracijo leto propagande, kakor so bili zadnji meseci leta 1930. Neizbežno pa nas čaka odločilna bitka v politiki leta 1932, v kateri se bo odločilo, ali ima v Nemčiji bodočnost fašizem ali demokracija, ki jo zagovarja delavska socialnodemokratska stranka.

(Konec prihodnjič.)

Nevarnost stavke v Porurju. Pogajanja v porurskih rudnikih so ostala brezuspešna in so prekinjena. Od 1. januarja vlada breztarifno razmerje in je stavka gotova stvar, če ne bo državni minister dela posegel vmes.

Konec gospodarske krize napoveduje švedski profesor Bertil Ohlin. Pravi, da bo spomladi konec krize. Gospodarska depresija v Ameriki bo ugodno vplivala na evropski trg. Profesor ima v mislih organizacijo produkcije in odpravo spekulacije. Priporoča anketo, ki bi lahko obvezno sklepala o ureditvi gospodarstva. — Takih poukov smo čuli že mnogo, dasi je princip organizacije produkcije in konzuma pravilen. Kdo naj ga izvede? Kapitalisti?

Bančni polomi na Francoskem. Kakor v Zedinjenih državah, tako so postali bančni polomi tudi na Francoskem že vsakdanji pojav. Že nad 50 let obstoja banka Charles Dorent i Bazas, je ustavila plačila. Primanjkljaj znaša 2 in pol milijona frankov. Žrtve so mnogoštevilni mali vlagatelji in trgovci iz okolice.

Italijanski zunanji minister Grandi pojde v Moskvo, da vrne obisk Litvinu v Milanu. Potoval bo v marcu ali aprilu.

Predsednik romunske liberalne stranke, po smrti Ventile Bratianua je bil izvoljen za predsednika liberalne stranke minister Duca. Duca se bavi z mislijo, da združi liberalne politike v eno stranko ali vsaj koalicio.

Spor med Japonsko in Rusijo. Boljševiki so v Vladivostoku zaprli neko japonsko banko, ki se ni ozirala na sovjetske predpise, ter je v spekulativne svrhe kupovala ter prodajala červonce, pri čemur je kršila oficijelne kurze ter doseženi dobiček prikrivala ruskim finančnim oblastvom. Dognano je, da je omenjena podružnica japonske banke nakupila ter zopet prodala červoncev v skupni višini 71.568.000 rubljev, pri čemur je zaslužila preko tri milijone jenov (168 milijonov dinarjev) ter dosegla 70 krat večji dobiček kot ga je izkazala v bilanci. Radi zatvoritve banke je sedaj v teku diplomatska akcija, ter je japonska vlada protestirala proti zatvoritvi banke v Moskvi.

Španska vlada zapira tudi socialiste. V Madridu sta se prostovoljno javila policiji voditelja socializmov Largo Caballero in Fernando de los Rios. Tudi trije višji častniki so bili aretirani. V Bilbao je bilo 48 oseb aretiranih.

Prohibicijski zakon v Zedinjenih državah. Prepoved alkohola v Zedinjenih državah je stroga. V ječah se nahaja okoli 50.000 oseb, ki so kršili tozadevni zakon.

Čudežen dogodek. Tržaški »Piccolo« poroča o božičnem čudežu v Kanfanaru. Župnik Don Zelco je videl pri povzdigovanju v hostiji krvaveč obraz izveličarja. Isto so videli drugi duhovniki in verniki. List pravi, da se taki čudeži večkrat dogajajo. O stvari uvedejo cerkveno preiskavo. »Slovenec« poroča o tem čudežu in našteva še druge take čudeže. — Radovedni smo, zakaj se tak čudež dogodi ravno v Italiji in kaj bo rekla italijanska komisija.

Graditelj prvega Zeppelina umrl. V Friedrichshafnu je umrl ravnatelj tovarne letal, Dornier-Werke, Kober. Kober je bil sotrudnik umrlega grofa Zeppelina, ki je dal pred dvajsetimi leti graditi prvo zračno ladjo po načrtih Koberja.

Poceni hrana za brezposelne v Gradcu. Na predlog socialnih demokratov so v Gradcu v raznih delih mesta, začeni s 30. decembrom, postavljene vozne kuhinje, ki jih je dala na razpolago vojaška uprava, kjer se bo delila brezposelnim in starim rentnikom hrana za priznanih 30 grošev (Din 2.40). Stroške bo nosila mestna občina. Dobro bi bilo to akcijo posnemati tudi v naših mestih, saj v zimskem času, to tembolj, ker mi še nismo tako daleč, da bi brezposelni prejeli redno državno podporo.

Francoski maršal Joffre, ki ga proslavljajo kot vojskovodjo v svetovni vojni, je na smrtni postelji. Rojen je bil 12. januarja 1852.

Ameriški petrolejski kralj Doherty v Washingtonu je priredil pojedino, ko je vstopila njegova hčerka Helena kot delničarka v družbo. Povabljenih je bilo 2000 gostov in pojedina je veljala več kot pol milijona dolarjev (nad 28 milijonov dinarjev). V Zedinjenih državah pa je nad 5 milijonov nezaposlenih delavcev.

Požar v Trstu. V severoitalskih Alpah vlada hud mraz, ki presega 23° pod ničlo. Gorski prelazi v Švico in Tirolsko so zasneženi in neprehodni. V okolišju Trsta razsaja huda bora. V tržaški javni tržnici je izbruhnil ogenj, ki ga je silni veter hitro razpihal, tako da je cela tržnica zgorela.

Megla v Severnem morju je povzročila o Božiču več težjih nesreč z ladjami. Parnik »Deutschland« je na poti v Hamburg nasedel na sipino. Ameriški, 25.000 tonski potniški parnik »George Washington«, je nedaleč od Hamburga moral obstati, ker radi goste megle ni mogel naprej. V tem pa je privozila danska motorna ladja »Malaya«, in ker radi megle ni videla ameriškega parnika, je z vso silo trčila vanj. S težavo se je še »Malaya« privlekla v hamburško pristanišče, kjer je postranski nagnjena naselila. Tudi ameriški parnik je radi poškodb nasedel, vendar so ga pozneje zopet splavili. V Kattegatu se je potopil finski parnik »Oberon«, s katerim je utonilo 47 oseb.

Potres v Argentini. Glasom poročil iz Londona so v sredo, dne 24. decembra občutili silen potres v Argentini, ki je popolnoma uničil mesto Laponca v pokrajini Salta. Izpod razvalin so izlekli 60 mrtvih, vendar mislijo, da je več sto žrtev. Skupno je bilo zaznamovanih deset sunkov. Po celi deželi so nastale globoke razpoke v zemlji.

Šofer je bil od potnikov med vožnjo oropan. Iz Lillea na Francoskem poročajo: Nek šofer je peljal tri potnike v okolico mesta. Potniki so med vožnjo šoferja zvezali ter vrgli iz voza, potem ko so ga preje izropali: nato so se odpeljali proti belgijski meji, kjer so izstopili iz avtomobila in izginili.

Pet stotov težko blagajno odnesli. Rekordno delo so izvršili v noči od 28. na 29. decembra vlomilci v Hamburgu. Pri nekem gostilničarju so vlomili ter odnesli kar celo, pet stotov težko blagajno, ki so jo v čolnu prepeljali preko Labe. V blagajni se je nahajala vsota 10.000 mark, okoli 135.000 Din. Bilo je sicer težko delo, toda izplačalo se je le!

Ljubljana.

Dvojna mera. Prejeli smo: Pri mestnem dohodarstvenem uradu v Ljubljani je bilo v tekočem letu sprejetih več novih uslužbencev, med njimi jih je šest, ki so nekalka skupina zase. Sprejeti so bili vsi kot pogodbeni uslužbenci, kakor je pač sprejet vsak začetnik pri temu uradu. Do tukaj je vse v redu. Sedaj pa poglejmo, kakšna razlika je med starejšimi in na novo sprejetimi uslužbenci. § 13. službene pragmatike za uslužbence mestnega dohodarstvenega urada določa: »Vsi uslužbenci morajo opravljati službo vedno v čedni, neraztrgani obleki. Službeno obleko, in sicer: čepico, hlače in suknjice daje dohodarstveni urad, vzdrževati pa jo mora uslužbenec sam vedno v dobrem in snažnem stanju.« Kljub tej jasni določbi službene pragmatike se je letos zgodilo ravno nasprotno, tako da smo bili vsi starejši uslužbenci presenečeni. Teh šest na novo sprejetih uslužbencev je prejelo namesto službene obleke denar, in sicer vsak Din 994. — kot nekaj pavšal za obleko. Ostali uslužbenci smo prejeli seveda obleko, kakor je to bilo prejšnja leta. Sedaj pa nastane vprašanje, čemu ta dvojna mera? Ali mar ne veljajo za vse uslužbence enaki predpisi? Kje in v kateri pragmatiki stoji ta določba, da prejmejo gotovi uslužbenci namesto službene obleke denar? Ugotavljamo, da je bilo s tem izvršeno nekaj, česar službena pragmatika ne predpisuje. Starejši uslužbenci moramo opravljati službo v uniformi, zakaj ne velja to tudi za teh šest uslužbencev? Kako smejo ti uslužbenci opravljati službo v civilni obleki, ko vendar službena pragmatika izrecno pravi, da morajo vsi uslužbenci opravljati službo v službeni obleki. To vendar ni v skladu z določbo § 13. službene pragmatike. S tem se ne ustvarja zadovoljstva med uslužbenci, am-

Božič v Rušah.

Karbidna peč je ugasnila. — Pri silno skrajšan delovnik. Pohorje je pobelil sneg. Vas izgleda ob nedeljah, kot Bohinj. Osobito za božične praznike je prihrumelo veliko športnikov s sanmi in smuči itd. Veselo razpoloženi so krenili v breg proti Ruški koči, na Smolnik in Klopni vrh.

Lepo bi bilo vse, ali ruški proletariat gleda s težkim srcem to vrvenje. Za njega ni zabave, ne veselja.

Kriza, ki gospodari povsod v naših krajih (ne vem po čigavi zaslugi), tudi ruški tovarni ni prizanesla. Baš pred prazniki so ustavili karbidne peči. Žalosten je sedaj pogled na črna okna, ki so prej žarela od ognja. Ni ognja, ne dima, pa tudi ne zaslužka. Kako tudi, pri 6 urnem delu! Žalostne božične praznike je obhajalo letos ruško delavstvo.

Delavski otroci so z žalostnimi očmi občudovali športnike, lepe dame v moških hlačah in pisanih jopih. Kako tudi ne; po človeški pameti naj bi imeli vsi dela in kruha, pa tudi enako pravico do veselja in uživanja narave. Le žal, da temu ni tako. Življenje je že itak težko, pa vendar se še dogajajo slučajji, ki jih je treba bičati. V tej hudi krizi bi želeli nekateri odvzeti svojim sodelavcem zadnje, kar imajo, to je 6 ur dela na dan. Je nekdo n. pr., ki dela kar na treh strgarskih strojih. Dva delavca bi bila lahko še zaposlena, vendar je dotični izjavil, da lahko dela za tri druge. To si bo delavstvo zapomnilo. Upamo pa, da se taki slučajji ne bodo več dogajali.

Kakor se govori, ne bodo peči obratovalle do marca. To je najhuje, ker pozimi se zaslužek le težko dobi.

Spomladi se bo menda gradila gorska cesta Ruše—Ruška koča, mogoče bo tam kaj dela in zaslužka. Težko pričakujemo spomlad, ker upamo na izboljšanje našega položaja, samo, če se ne varamo, kakor bolnik, ki upa od prihajajoče spomladi na ozdravljenje. — Č.

pak nasprotno — nezadovoljstvo. Saj smo s tem starejši uslužbenci nekoliko manj vredni, kakor pa oni šest na novo sprejetih. Nismo jim nevoščljivi tega, ker ne nosijo uniforme, za katero so dobili denar, pač pa smo upravičeni zahtevati enake pravice za vse. Naj velja službena pragmatika v tem oziru za vse enako. Samo to hočemo in ničesar drugega. Za danes naj to zadostuje, kadar pa bo še kaj novega pri nas, se bomo pa še oglasili. — Eden izmed prizadetih.

Maribor.

Pretirane najemnine. V eni zadnjih števil našega lista smo med drugim napisali, da hišni posestniki zahtevajo za enosobno stanovanje 300 do 500 Din mesečne najemnine. Tiskarski škrat pa je to zmešal tako, da je iz enosobnega stanovanja napravil trosobno stanovanje. Za trisobna stanovanja tudi preje niso delavci imeli sredstev, dasi so trisobna stanovanja preje stala mesečno 45 do 60 kron, toliko, kolikor sedaj stane enosobno stanovanje. Ta pretirana draginja stanovanj je tudi vzrok splošne gospodarske krize, kajti delaven in uslužbenec ter malemu uradniku ne ostane skoraj nič od njegovega zaslužka, ker mora večji del dati za stanovanje. Posledica tega je, da ne moreta obrtnik in trgovec nič prodati. Na tem pa ne trpe samo obrtniki, temveč trpi tudi cela industrija. Vse to je že uvidel n. pr. Ford, ki vidi nesrečo v premajhnih plačah. Kajti jasno je kot beli dan, da se ne more od nekoga več zahtevati, kot se mu da.

Prijava vseh davku na samce podvrženih oseb. Davčna uprava v Mariboru opozarja, da so dolžni privatni službodajalci od 1. januarja 1931 naprej pobirati tudi davek na samce. Temu davku so podvrženi vsi neporočeni moški, vdovci brez zakonskih otrok in vsi sodno ločeni, če nimajo zakonskih otrok, odnosno če jim ni treba skrbeti za ženo in otroke. Vsi ti plačujejo ta davek, če so s 1. januarjem 1931 dovršili 30, ali pa niso bili tega dne starejši, kakor 60 let in alko stanujejo v mestih, trgih in krajih s sedežem sreza ali pa jim je tamkaj predpisan davek. Oproščeni pa so tega davka vsi oni, katerih je po cerkvenih predpisih zabranjeno se poročiti ali pa ponovno sklopiti zakon, potem aktivni vojakci, podčastniki in nižji oficirji, obsojenci za čas odselnjenja kazni, inozemci; nadalje osebe, ki so po zakonu nesposobne za upravljanje svojega imetja, popolni invalidi in uslužbenci z mesečnimi prejemki pod Din 2500. — Ta davek znaša pri osebah od 30 do 35 let starosti 50% davka po čl. 95 in 96 zakona o neposrednih davkih, nad 35 do 40 let 60%, nad 40 do 50 let 25% in nad 50 do 60 let pa 10%. Ta davek se plačuje samo v gotovini in ne z davčnimi znamkami in veljajo za istega, v ostalem vsi predpisi o

Sodr. Peter Groblar.

Trbovlje, 28. decembra 1930.

Dne 27. decembra 1930 smo spremili k večnemu počitku sođr. Peter Groblarja, ki je v božični noči po kratki, a mučni boleznici vedno zatisnil svoje oči.

Rodil se je leta 1857 v Senovem pri Čemšeniku ter je prišel leta 1884 v Trbovlje kot jamski zidar.

V začetnih letih delavskega gibanja se je organiziral sođr. Groblar v Delavski izobraževalni organizaciji in je bil stalno organiziran v strokovni, kakor tudi v politični organizaciji do njegove upokojitve.

Kot delavski zaupnik, delegat II. rudarske skupine in kot odbornik se je v polnem obsegu zavedal svoje dolžnosti in je rudarsko delavstvo v vseh mezdih, rudarsko-zavarovalnih zadevah zastopal z vsem interesom.

Sodr. Peter Groblar ni bil le delavski zaupnik v raznih delavskih institucijah, temveč bil je tudi zaveden zadrugar. Leta 1904 je bil eden izmed prvih soustanoviteljev delavskega konzumnega društva v Trbovljah. Ko je po Linhartovi stavki leta 1906 Konzumno društvo prišlo popolnoma na rob propada, je bil stari naš zadrugar eden prvih, ki je branil katastrofo in je s svojim skromnim prihrankom priskočil Konzumnemu društvu na pomoč ter je pripomogel, da se je Konzumno društvo rešilo vseh težav. Po rešitvi Konzumnega društva iz težke krize so pričeli sodrugi intenzivno delati na ustanovitvi zadruge »Delavski dom«, med temi je bil sođr. Peter Groblar prvi, ki je kupil stavbno zemljišče za zgradbo doma. Na ustanovnem občenem zboru leta 1908 je bil stari sodrug izvoljen za načelnika zadruge ter je ostal in izvrševal načelniske funkcije do zadnjega dne svojega življenja.

Ker so »Delavski dom« v Trbovljah gradili delavci brez stavbenika, je sodrug Groblar sodeloval ne le kot zidar, temveč je vodil sam vse ter isto sam nadzoroval. Stari delavski bорец je bil vzor delavskega zaupnika, bil je neutrudljiv zadrugar in obče spoštovan mož.

Njegova krsta je bila obložena z mnogimi vencmi, cveticami in šopki. Na zadnji poti ga je spremljala ogromna množica sodrugov, zadrugarjev, delavcev, delavk in drugega prebivalstva. Ob odprti gomili se je sođr. Tratinik Avgust v imenu delavstva poslovil od sodruga z besedami: »Sodr. Peter Groblar, lko se poslavljam danes od Tebe, želim, da v miru počivaš, v srcu pa nam ostaneš v trajnem spominu.«

uslužbenskem davku. Oni službodajalci, ki plačujejo uslužbenski davek v znamkah, morajo predložiti svoje davčne knjižice za uslužbenski davek najpozneje do 31. januarja 1931 pri davčni upravi v pregled. Nasprotno pa se morajo vsi oni delodajalci, ki niso zavezani pobirati davka v znamkah in imajo povprečno preko 20 nastavljenecv, prijaviti do 25. januarja 1931 davčni upravi, da se jih vpiše v knjigo delodajalcev, ki izročajo uslužbenski davek v denarju.

Davčna uprava. Davčna uprava v Mariboru opozarja vnovič vse javne korporacije, zadruge itd., ki posedujejo kakršnokoli nepremično premoženje (zemljišča ali stavbe), da v svrhu odmere in plačevanja dopolnilne prenosne takse predložijo predpisane takse prijave za novo takšno periodo 1931—1935 sigurno najpozneje do 15. januarja 1931 davčni upravi, ker se bodo sicer odmere izvršile uradnim potom s kaznijo vred v smislu določil odlomkov V. in VIII. prip. 12 k tarifi post. 12 taksnega zakona.

KINO „DIANA“ STUDENCI

Soboto 3. in nedeljo 4. januarja

PAT IN PATACHON

kot tlhotapci in igralci

Dve uri smeja moderne godbe.

Predstave dnevno izvmemši pondeljka med tednom ob 20. uri, ob nedeljah in praznikih ob 16. (4), 1/2 19. (1/2 7), 1/2 21. (1/2 9) uri.

Razno.

Fašisti bodo baje svojo srečo poskusili v Moskvi. Kot poročajo iz Rima, bo šel Grandi na spomlad v Moskvo iskat kredita (sedaj je preveč mraz), ker so fašistom v vseh kapitalističnih državah, kjer so poskušali, odrekli posojilo. Moskva bo že dala Mussoliniju denar, če ga tudi sama nima preveč, toda vprašanje je, pod kakšnimi pogoji. Morda pa se bo zato Savel izpremenil v Pavla?

S svetimi relikvijami barantajo. Newyorški antikvitetni firmi Providential Loan Soc. je nek habsburški nadvojvoda (ali zopet Leopold? Op. ur.) zastavil za veliko vsoto dragocen relikvijar z redkimi ostanki raznih svetnikov. Proketo jim mora trodno presti tem bigotnim Habsburžanom, da že relikvije zastavljajo. Mi pa, ki nimamo dragocenosti in relikvij, moramo delati, da se preživljamo.

Kupujte pri naših Inzerentih!

Novoletna voščila!

Srečno in veselo Novo leto

žele cenj. odjemalcem, naročnikom kakor tudi vsem znancem sledeče tvrdke:

Zvočni kino „Svoboda“

najboljša evropska zvočna aparatura, najlepši zvočni film

Delavski dom

Trbovlje I

„Delavski dom“

stavbna, konsumna in gostilničarska zadruga

Trbovlje I

Elektrotehnično podjetje, telefonski in radio-oddelek

J. Klenovšek

(Zadružna elektrarna)

Trbovlje I

„Metalija“

r. z. z. o. z. kovinska industrija raznovrstnih izdelkov

Trbovlje I

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE.

Din 240.—, 290.—, 350.—, 390.—, 490.—, 690.—, 790.—;

ZA DEČKE:

Din 250.—, 290.—, 330.—;

GAMBETA OD 11 DO 14 LET:

Din 240.—, 260.—, 290.—;

MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:

Din 130.—, 150.—;

OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET.

Din 110.—, 115.—, 130.—, 135.—, 150.—, 170.—;

RAGLAN:

Din 600.—;

HLAČE

Din 90.—, 105.—, 130.—, 140.—, 150.—, 180.—.

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2

in Veletrgovina

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7

pa se boste uverili o resničnosti naših navedb. Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!

Pazite na zaščitni znak in tovarniško čeno!

Pazite se pred ponaredbami!

Vrsta

Tek. štev.

Prodajna cena 50
Pazite na gornjo ceno!

MALA NAZNANILA.

Vsi letni naročniki dobe **zastoni**
14 karatno originalno ameriško

zlato nalivno pero

ali pa **Kürschnerjev ročni leksikon**, (900 strani, 32 tabel) ali eno **prvovrstno radijsko cev**.

Zahtevajte takoj brezplačno na ogled „Radio“ ali pa se Administration der „Radio-welt“ Wien 1, Pestalozziggasse Nr. 6, ki prinaša obširne radioprograme, zanimive slike in ima lepo urejene poučne tehnične članke.

Vulkaniziranje

Gumiji za avtomobile, kolesa, snežne čevlje, galoše itd. se sprejemajo v popravilo po solidnih cenah.

PETELIN, Maribor, Glavni trg 4.

Usnjate rokavice v veliki izbiri

tu in inozemske **nogavice** po nizkih cenah.

Trgovina z rokavicami in stezniki

Marija Sieber,

Maribor, Glavni trg 14, preje Gosposka 9.

ČITAJTE!

socijalno dramo Rudolfa Golouha

KRIZA.

Naroča se pri upravi »Delavske Politike« v Mariboru, Ruška cesta 5. Vsaka naša knjižnica, vsak naš čitatelj mora naročiti to našo najboljšo socijalno dramo.

Elektrotehnična delavnica
PRATTES & TRABE,
Maribor, Vodnikov trg št. 3.

Popravlja vseh vrst električnih strojev in aparatov, novo ovijanje sežganih elektromotorjev, dynamo-strojev, transformatorjev itd. Lastna preizkuševalnica, točna in kulantna postrežba, zmerne cene, nakup in prodaja porabljenih motorjev in dynamo-strojev.

Posestniki avtomobilov in motornih koles, pozor!

Kupujem že rabljeno

pneumatiko,

avtomobilnih in motornih koles, v vsaki množini, po najvišjih dnevnih cenah.

JUSTIN GUSTINČIČ,

Maribor, Tattenbachova ulica št. 14

V tekstilnem bazarju
Vetrinjska ulica št. 15
Maribor

se dobi pristno angleško sukno za obleke, plašče, svilo, platno itd. po najnižjih cenah. — Oglejte si izložbe.

Naročajte

novo izišlo knjigo

„Taškent“

kruha bogato mesto

od Aleksandra Neverova. Prevod preskrbel I. Vuk. Knjiga je lepo opremljena v kartonskih platnicah in stane 17 Din, v platno vezana 28 Din. Dobi se pri založništvu mesečnika „Svoboda“ Ljubljana in v vseh knjigarnah.

KOLESARJI, POZOR!

Ker je sezona za vožnjo s kolesi končala, je treba, da skrbite že sedaj, da bodo kolesa pripravljena za prihodnje leto! Potrebno je torej, da se kolo temeljito pregleda, razloži, emajlira, ponikla, ležišča zbrusijo, očistijo ter namažejo z najboljšo vazelino in nato zopet sestavi, tako da je kot novo pripravljeno za bodočo sezono. — Vse to se popravi najbolje v specialni mehanični delavnici

JUSTIN GUSTINČIČ, MARIBOR

Tattenbachova ulica št. 14, nasproti Narodnega doma.

Šramba koles in motorjev čez zimo.

Brezkonkurenčne cene!

Točna in solidna postrežba!

Popravila ur

srebrnine, kakor tudi gramofonov najboljše hitro in poceni

M. JIGER-JEV SIN

URAR

Maribor, Gosposka 15

Nabirajte nove naročnike

Častna izjava.

Podpisani Ramot Franc, železničar v Starivasi pri Vidmu, prekličem in obžalujem vse žalitve, katere sem zakrivil doslej napram gospej Karli Jesihovi, soprogi kleparja v Gaberju 76 pri Celju, njenemu soprogu ali njenim sorodnikom ustmeno ali pismeno, kot neresnične in izmišljene ter se zahvalim, da se mi je povzročena žalitev odpustila in ustavilo kazensko postopanje.

Ramot Franc.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. - Telefon štev. 2324.

Nalagajte svoje prihranke

v Štajerski hranilnici in posojilnici
v Mariboru, Rotovški trg štev. 6.

Posojila dajemo po ugodnih pogojih!

Vloge obrestujemo po 7%
proti trimesčni odpovedi.

